

Súd: Okresný súd Nové Mesto nad Váhom
Spisová značka: 9P/31/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3521201758
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Lenka Pavlovičová
ECLI: ECLI:SK:OSNM:2021:3521201758.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Nové Mesto nad Váhom sudkyňou JUDr. Lenkou Pavlovičovou vo veci starostlivosti súdu o mal. Q.H. P., A., T. XX.XX.XXXX, dieťa rodičov matky X. U., A.. T. XX.XX.XXXX, W. S.G. W. XXX, a otca B. P., A.. T. XX.XX.XXXX, W. Č., S.. Č.. Q. Ú. G., dieťa v konaní zastúpené Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Nové Mesto nad Váhom, o návrhu matky na udelenie súhlasu k podaniu žiadosti o zmenu priezviska maloletej a iné takto

rozhodol:

- I. Súd návrh matky zamietá.
- II. Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Podaným návrhom sa matka maloletej domáha, aby súd dal za otca maloletej súhlas matke dieťaťa na podanie žiadosti o zmenu priezviska z „P.“ na „U.“. Zároveň žiadala zmeniť rozsudok sp. zn. 8P/54/2020 v časti zastupovania a spravovania majetku tak, že toto bude robiť výlučne matka maloletej.
2. Otec maloletej s podaným návrhom nesúhlasil. Uviedol, že po návrate z výkonu trestu sa dcére venoval, začal žiť aj s jej matkou, avšak potom sa pohádali. S dcérou však bol v kontakte naďalej. Kúpoval jej veci, platil výživné, chodil za ňou vždy, keď mal čas. V kontakte boli skoro každý deň. S jej matkou chodievali spoločne na ihrisko. Nechcel si ju brať samú, lebo nebola na neho naučená a preto to takto riešili. V kontakte s dcérou boli do 05.05.2021, kedy bol vzatý do väzby. Je stíhaný za krádeže. Nemá problém s tým, aby dcéra mala priezvisko U., avšak matka maloletej mu povedala, že dosiahne, aby sa s dcérou nestretával. Je to však aj jeho dcéra. Bol súdený asi päťkrát za marenie výkonu úradného rozhodnutia a za krádeže. Teraz je stíhaný za krádeže. Nevie, prečo chce matka dcére zmeniť priezvisko až teraz, mohla to urobiť už v čase, keď bol vo výkone trestu, kam za ním chodila matka aj dcéra. S dcérou udržuje telefonický kontakt, nevie však, či dcéra vie, kto je. Pýtala sa ho, kde je a kedy príde. Vždy keď dcére volá, tak povie, že volá B. a nie otec. Dcére posielal pohľadnice, nevie však, či jej ich matka dáva. Keď chcel dcére napísať, matka mu povedala, že je to zbytočné.
3. Kolízny opatrovník s návrhom matky nesúhlasil. Uviedol, že k určeniu otcovstva a tiež k dohode o priezvisku došlo súhlasným vyhlásením rodičov na matrike. Maloletá je vo veku, keď si svoje priezvisko ešte neuvedomuje. Určite je pre matku praktické, ak by sa dieťa volalo rovnako, ako ona, avšak z hľadiska dieťaťa tu bola dohoda rodičov.
4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením návrhu, výpismi z registra trestov a priestupkov otca maloletej a výsluchom účastníkov konania.

5. Rozsudkom Okresného súdu Nové Mesto nad Váhom zo dňa 16.12.2020 č.k. 8P/54/2020-24 súd schválil rodičovskú dohodu, podľa ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti matky, pričom bolo určené, že obaja rodičia budú maloletú zastupovať a spravovať jej majetok. Otec sa zaviazal prispievať na výživu maloletej sumou 100,-EUR mesačne. Bol určený nedoplatok na výživnom.

6. Podľa § 40 ods. 1, 2 Zákona o rodine deti majú spoločné priezvisko rodičov alebo priezvisko jedného z nich určené vyhlásením pri uzavieraní manželstva podľa § 6 ods. 3 a 4. Ak priezvisko maloletého dieťaťa nebolo určené podľa odseku 1 a rodičia majú rôzne priezviská, dohodnú sa o priezvisku dieťaťa a oznámia to matričnému úradu najneskôr do troch dní od narodenia maloletého dieťaťa.

7. V súlade s citovaným ustanovením bolo u maloletej určené priezvisko. Obaja rodičia sa dohodli na priezvisku P., teda priezvisku po otcovi. Matka chce, aby došlo k zmene priezviska s poukazom na nepravdivé platenie výživného, ďalej z dôvodu, že maloletá nemá k otcovi citovú väzbu a hovorí mu Erik a nie otec. Po kontakte s otcom sa mala maloletá naučiť neslušné slová. Podľa názoru súdu nie je ani predpoklad, že by otec vodil dcéru do škôlky či k lekárovi. Problémy privedú otca podľa vyjadrenia matky vždy do väzenia.

8. Podľa § 35 Zákona o rodine, ak sa rodičia nedohodnú o podstatných veciach súvisiacich s výkonom rodičovských práv a povinností, najmä o vysťahovaní maloletého dieťaťa do cudziny, o správe majetku maloletého dieťaťa, o štátnom občianstve maloletého dieťaťa, o udelení súhlasu na poskytovanie zdravotnej starostlivosti a o príprave na budúce povolanie, rozhodne na návrh niektorého z rodičov súd.

9. Podľa § 6 ods. 1 zákona č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku zmenu mena alebo zmenu priezviska možno povoliť, najmä ak ide o meno a priezvisko hanlivé alebo ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

10. Podľa § 8 zák. č. 300/1993 Z.z. o mene a priezvisku zmena mena alebo zmena priezviska maloletého sa nepovolí, ak by bola v rozpore so záujmom maloletého, alebo s § 4 ods. 2, alebo ak by bola v rozpore s právnym poriadkom alebo tradíciou iného štátu, ak štátny občan Slovenskej republiky je tiež štátnym občanom iného štátu.

11. Riadny výkon rodičovských práv a povinností predpokladá konsenzus rodičov vo veciach súvisiacich s týmto výkonom. V danom prípade sa rodičia maloletej na zmene priezviska maloletej nedohodli. Otec trvá na tom, aby maloletá naďalej niesla jeho priezvisko, matka chce zjednotiť svoje priezvisko s priezviskom maloletej. Je tak zrejmé, že rodičia sa na podstatnej veci týkajúcej sa dieťaťa nedohodli. Maloletá má v súčasnosti priezvisko, na ktorom sa obaja rodičia dohodli. Sama si v súčasnosti ešte význam svojho priezviska neuvedomuje a nie je schopná sa k otázke svojho priezviska vzhľadom k svojmu veku ani vyjadriť. Pri posudzovaní, či je možné dať súhlas k zmene priezviska za otca maloletej treba brať do úvahy výlučne záujem dieťaťa a nie záujem rodiča. Otec maloletej o dieťa javí záujem, je s ním v kontakte, i keď jeho doterajší spôsob života nie je práve najvhodnejším príkladom pre dieťa. Napriek tomu sa snažil platiť výživné, dieťa navštevovať. Matka dieťaťa sa naopak nesnaží dieťaťu vysvetliť, že otec je otec a nie B.. Toto je výlučne úloha matky, ktorá má na výchovu dieťaťa rozhodujúci vplyv. Priezvisko P. nie je hanlivé, takéto priezvisko nemá iba otec maloletej, ktorý nevedie riadny život, ale i iné osoby, ktoré s trestnou činnosťou nemajú nič spoločné. Súd preto nevidí dôvod na to, aby sa priezvisko dieťaťa v súčasnosti menilo. Dôvodom na nahradenie vôle otca by bola skutočnosť, že otec o dieťa žiadny záujem nemá. To však v konaní nebolo preukázané.

12. V záujme dieťaťa, jeho dobrého psychického vývoja, je vytvorenie stabilného rodinného prostredia, v ktorom vidí úlohu matky a úlohu otca. Táto úloha stojí pred oboma rodičmi, preto by sa i otec mal zamyslieť nad svojím doterajším spôsobom života a uvedomiť si, že dieťa je v budúcom živote ovplyvnené tým, ako sa správali jeho rodičia. Dieťaťu by mal otec dať lásku a riadnu výchovu, a to bez ohľadu na skutočnosť, či s matkou maloletej bude alebo nebude žiť v spoločnej domácnosti. Otec maloletej bol osemkrát súdne trestaný, nie je žiadne neviniatko, dopúšťa sa majetkovej trestnej činnosti a tiež nerešpektuje rozhodnutia orgánov štátnej moci. To však ešte neznamená, že nemá záujem o dieťa. Súd tak nezistil dôvody, pre ktoré by malo dôjsť u dieťaťa k zmene priezviska. Ide v tejto chvíli výlučne o záujem matky a nie o záujem dieťaťa. Je možné, že v budúcnosti bude mať záujem o zmenu priezviska maloletá, táto chvíľa však ešte nenastala. Podľa názoru súdu je preto podanie takéhoto návrhu ešte predčasné. Súd preto v tejto časti návrh matky zamietol.

13. Podľa § 31 ods. 1 Zákona o rodine rodičia zastupujú maloleté dieťa pri právnych úkonoch, na ktoré nie je spôsobilé.

14. Podľa § 32 ods. 1 Zákona o rodine rodičia sú povinní spravovať majetok maloletého dieťaťa s náležitou starostlivosťou.

15. Podľa § 38 ods. 1, 2 Zákona o rodine ak niektorému z rodičov bráni vo výkone jeho rodičovských práv a povinností závažná prekážka a ak je to v záujme maloletého dieťaťa, súd môže pozastaviť výkon rodičovských práv a povinností. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd rodičom obmedzí výkon ich rodičovských práv, ak

a) žijú trvalo neusporiadaným spôsobom života,

b) svoje povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností nevykonávajú vôbec, alebo

c) nezabezpečujú výchovu maloletého dieťaťa.

16. Pokiaľ ide o zmenu zastupovania dieťaťa, maloletú podľa pôvodného rozhodnutia zastupujú obaja rodičia. Obaja rodičia sú zákonní zástupcovia dieťaťa a preto môžu realizovať za dieťa úkony nevyhnutné k jeho životu. V konaní nebolo preukázané, že by otec akýmkoľvek spôsobom konal v rozpore so záujmami dieťaťa, poškodzoval ho na majetkových právach, prípadne nevhodne s jeho majetkom disponoval. Pokiaľ sa ako rodič správa, teda o dieťa javí záujem, s dieťaťom sa stretáva a platí výživné, niet dôvodu, aby došlo k takémuto obmedzeniu práv zákonného zástupcu maloletej, a to bez ohľadu na skutočnosť, že je opakovane trestne stíhaný. Samotná skutočnosť, že otec dieťaťa je opakovane trestne stíhaný síce svedčí o tom, že žije trvalo neusporiadaným spôsobom života, avšak toto sa doposiaľ významne nedotklo práv dieťaťa a preto ani obmedzenie rodičovských práv nie je v jeho záujme. Ak by takéto správanie v budúcnosti viedlo k porušovaniu záujmov dieťaťa, môže súd pristúpiť k tomu, že výkon rodičovských práv otca pozastaví. Súd preto aj v tejto časti návrh matky zamietol.

17. O trovách konania bolo rozhodnuté podľa § 146 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania podľa jeho výsledku, ak sa konanie mohlo začať i bez návrhu.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Nové Mesto nad Váhom písomne v troch vyhotoveniach. Tí účastníci, ktorí sa práva podať odvolanie vzdali, odvolanie podať nemôžu. Ak vo veciach starostlivosti súdu o maloletých súd rozsudkom schváli dohodu rodičov, nie sú rodičia oprávnení podať voči výroku, ktorým bola dohoda schválená, odvolanie.

V prípade podania odvolania sa v odvolaní uvedie, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, uvedie sa spisová značka, ďalej sa uvedie proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolanie možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní. V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.